

Verksamhetsberättelse 2022

Överförmyndarnämnden

Innehåll

Nämndansvarig tjänstepersons bedömning och analys	3
Analys av verksamhetens resultat, ekonomi och personal.....	3
Händelser av väsentlig betydelse	3
Ekonomi, belopp i tkr	3
Förväntad utveckling.....	4
Ekonomi	4
Nämndens verksamheter, nettokostnader bokslut 2022 jämfört med bokslut 2021	4
Nämndens intäkter och kostnader 2022 jämfört med 2021	5
Intäkter	5
Kostnader	5
Ekonomiska tabeller.....	6
Resultat 2022	6
Uppföljning av mål och inriktning	9
Målredovisning.....	9
Uppföljning av nämndens verksamhet.....	10
Upphandlingsplan.....	10
Internkontroll.....	10
Verksamhet som utförs av privat utförare	11
Volymtal, personalstatistik och nämndindikatorer.....	12
Volymutveckling	12
Personal.....	12
Nämndindikatorer.....	13
Övriga bilagor	
• Bilaga 1 Internkontrollrapport	
• Bilaga 2 Uppföljning av Överförmyndarenhetens verksamhetsplan	

Nämndens uppdrag

Överförmyndarnämndens uppdrag är att se till att frivilliga personer som utsetts av tingsrätten att vara god man, förvaltare eller förordnad förmyndare sköter sina uppdrag för de huvudmän som inte själva kan tillvarata sina rättigheter. Även föräldrar kan stå under Överförmyndarnämndens tillsyn i de fall omyndiga barn har stora förmögenheter eller tar del i större rättshandlingar. Verksamheten är obligatorisk i alla kommuner och tillhör sektor välfärd och socialpolitik i Linköpings kommun. I reglementet anges att verksamheten styrs av de till området hörande lagar, förordningar och föreskrifter, så som föräldrabalk, förmyndarskapsförordning, ärvdabalk, äktenskapsbalk, lag om god man för ensamkommande barn m.fl.

Utöver tillsynen bistår nämnden tingsrätten i utredningar inför beslut om godmanskap eller förvalterskap samt rekryterar och utbildar nya gode män och förvaltare. Under pågående uppdrag måste gode män och förvaltare inhämta överförmyndarnämndens samtycke vid olika rättshandlingar så som uttag från spärrade konton, arvskiften, fastighetsförsäljningar med mera. Överförmyndarnämnden fattar också beslut om arvode beroende på uppdragets karaktär och tar ställning till i vilken mån huvudmannen utifrån lagstiftningen själv ska stå för kostnaden eller om kommunen ska träda in.

Nämndansvarig tjänstepersons bedömning och analys

Verksamhetsberättelsen är en uppföljning av Överförmyndarnämndens samlade verksamhet för 2022 utifrån bl.a. reglemente, internbudget och Överförmyndarenhetens verksamhetsplan. Utifrån uppföljningen och revisionsberättelserna för nämnder och styrelser prövar kommunfullmäktige frågan om ansvarsfrihet i styrelser och nämnder. Genom en uppföljning utifrån mål och resultat kan slutsatser dras för att ta fram planer och aktiviteter för fortsatt utveckling. Syftet med uppföljning är att säkerställa att verksamhetens resurser används till det som avsetts, få god ekonomisk kontroll och att säkerställa att verksamheten bedrivs inom tilldelade ramar och i linje med målen för god ekonomisk hushållning.

Analys av verksamhetens resultat, ekonomi och personal

Överförmyndarnämnden har haft som mål under 2022 att sprida kunskap om verksamhetsområdet, säkerställa en stabil kompetensförsörjning av ställföreträdare samt genomföra ett rättssäkert och effektivt tillsynsarbete med en ökad grad av digitalisering.

- Nämnden har uppnått tre av sina mål: Utbildningsinsatser för ställföreträdare, andel granskade årsräkningar inom fyra månader samt ökad användning av utvalda e-tjänster. Nämndens mål gällande antal mottagare av allmän information har delvis uppnåtts.
- Nämnden kan konstatera ett ökat inflöde som successivt ökar antalet pågående godmanskap. Samtidigt ligger tillsynsuppdrag kring förmyndarskap och förvaltarskap kvar på en relativt jämn nivå.
- På grund av flera samverkande faktorer redovisar överförmyndarnämnden ett ekonomiskt överskott för året på 1 778 tkr.
- Rekryteringsarbetet har utvecklats under året, både gällande egen metodik på Överförmyndarenheten liksom samarbetet med Frivilligcentrum och det nystartade verksamhetsuppdraget med professionella ställföreträdare inom Leanlink.
- De tidigare aviserade lagförslagen på nationell nivå med start i januari 2023 har inte beslutats men bevakas fortsatt.

Händelser av väsentlig betydelse

- Beslut om ny organisering av Överförmyndarenheten bereddes under året och har efter beslut trätt i kraft fr o m 1 december. Syftet har varit att bygga en stabil organisation och minska sårbarheten. En ny roll som specialist har ersatt den tidigare juristfunktionen och rekrytering har genomförts under året.
- Både nämnd och tjänstepersoner har deltagit i kompetensutvecklingsinsatser anordnade av Föreningen Sveriges överförmyndare på regional och nationell nivå.
- Överförmyndarnämndens reviderade riktlinjer för arvode har trätt i kraft under året. Högre arvode har betalats ut i de mer komplicerade uppdragen, men huvudmännen har också kunnat betala sina arvoden i hög utsträckning, vilket avsevärt bidragit till överskottet.
- Ett samverkansavtal har tecknats med Västra Mälardalen Överförmyndarnämnd i syfte att kunna utbyta ärenden i händelse av att jävsituationer uppstår.
- Ett nytt verksamhetssystem har upphandlats och förberedelsearbete pågått under hösten. Systemet tas i drift 2023. Parallellt har insatser gjorts för att få ännu fler ställföreträdare att använda befintliga e-tjänster.

Ekonomi, belopp i tkr

Ekonomi	Bokslut 2022	Budget 2022	Avvikelse	Bokslut 2021
Verksamhetens nettokostnader	16 442	18 220	1 778	14 581
Varav kostnader	24 929	25 401	472	21 950
Varav intäkter	-8 487	-7 181	1 306	-7 369
Investeringar, netto	0	0	0	0

Kommentar

Överförmyndarnämnden redovisar ett överskott på 1 778 tkr vid bokslutet 2022. Överskottet förklaras till stor del av resultatpåverkan från 2021, detta då en högre andel av huvudmännen har kunnat betala

ställföreträdarnas arvoden än vad som räknades med i budget. Under 2022 upphandlades ett nytt verksamhetssystem men implementeringen sker först 2023 vilket också bidrar till nämndens överskott. En tredje förklaring ligger i att uppdraget hos Leanlink inte kunnat utföras fullt ut vilket minskat nämndens kostnader.

Förväntad utveckling

Under 2023 införs ett nytt sätt att betala ut arvode på. Syftet är att förenkla utbetalningsadministration och öka förutsägbarheten. När ställföreträdaren lämnat sin årsräkning kommer utbetalning av ett grundläggande arvode ske månadsvis och ställningstagande till om uppdraget inneburit en högre arbetsinsats görs följande år när redovisningen lämnas in. Detta innebär att en mindre del av arvodet betalas ut under 2023 och den del av arvodet som ställföreträdare med svårare uppdrag får utöver grundarvodet kommer behöva sättas av vid bokslutet inför 2024. Detta kommer ske på ett liknande sätt som det ser ut nu med intäkterna som bokas upp vid bokslutet varje år och innebär att nämnden kan få en resultatpåverkan för fler poster än tidigare.

Utvecklingen över tid är att fler uppdrag kräver en professionell ställföreträdare. Nämnden har fattat beslut om att huvudmännen inte ska betala mer än vad en ideell ställföreträdare skulle kostat vilket gör att mellanskillnaden bekostas av nämnden och de totala kostnaderna därmed kommer att fortsätta öka.

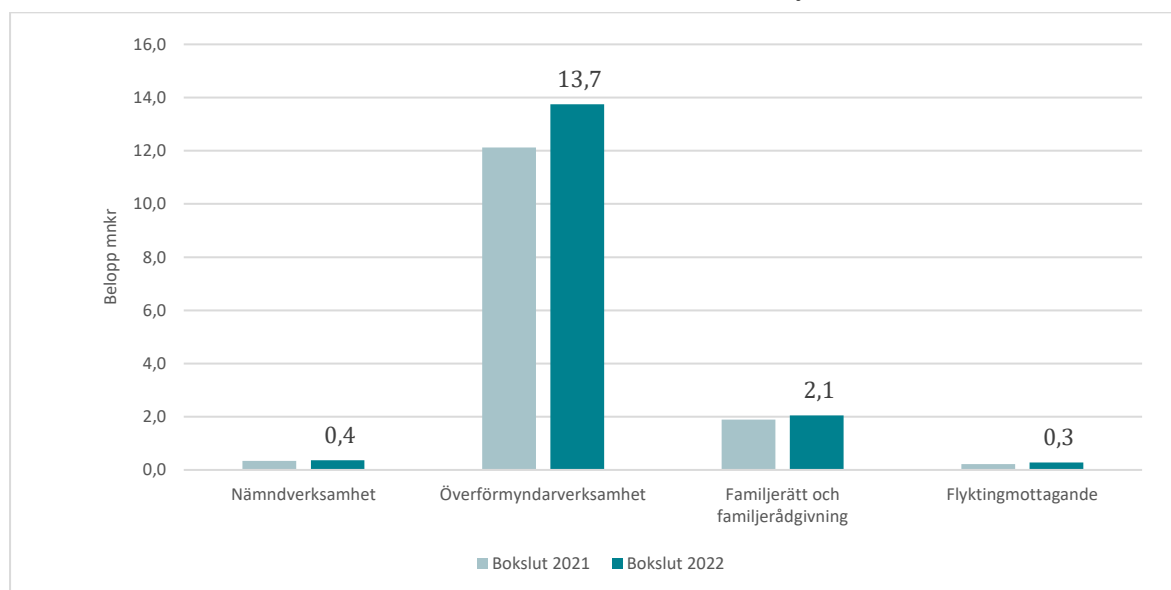
Den digitala kommunikationen med ställföreträdare och samverkansparter förväntas öka i och med att ett nytt verksamhetssystem tas i bruk.

Under kommande år fortsätter nämnden bevaka hur de förslag som lagts fram i utredningen "Gode män – en översyn" (SOU 2021:36) kommer att förändra uppdrag och förutsättningar för landets överförmyndare.

År 2023 kan antas bli ett utmanande år för överförmyndarnämnden. Prisbasbeloppet, som används som grund för arvodesnivåerna, höjdes med 8,7 % samtidigt som nämnden kompensades med 3 % ökning av budgeten. Med detta i åtanke förväntas arvodeskostnaderna öka kraftigt under nästa år. Den kraftiga höjningen av prisbasbeloppet är ett resultat av den höga inflation som idag råder i Sverige. Inflationstakten kan också komma att ha en betydande påverkan på huvudmännens möjlighet att själv betala arvodet till ställföreträdaren.

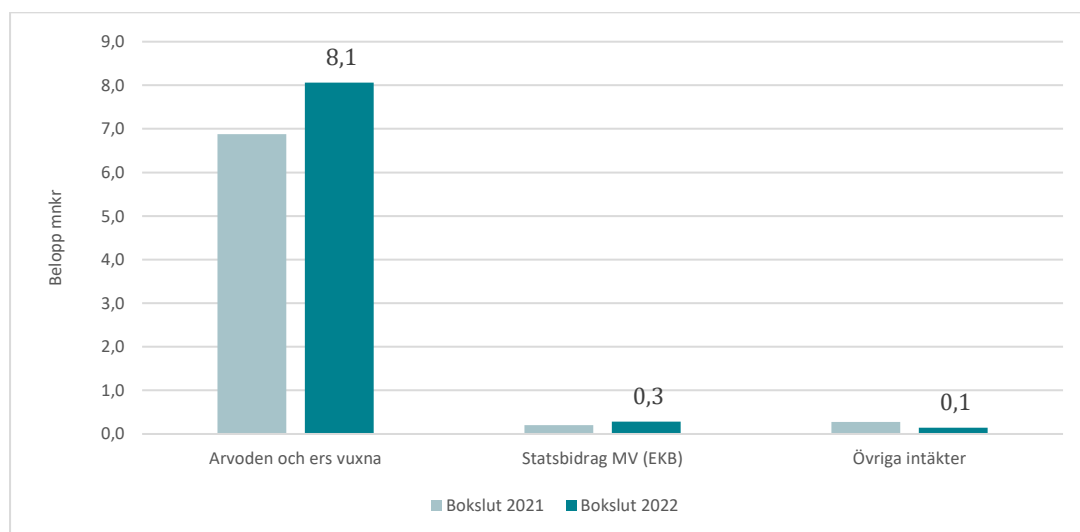
Ekonomi

Nämndens verksamheter, nettokostnader bokslut 2022 jämfört med bokslut 2021

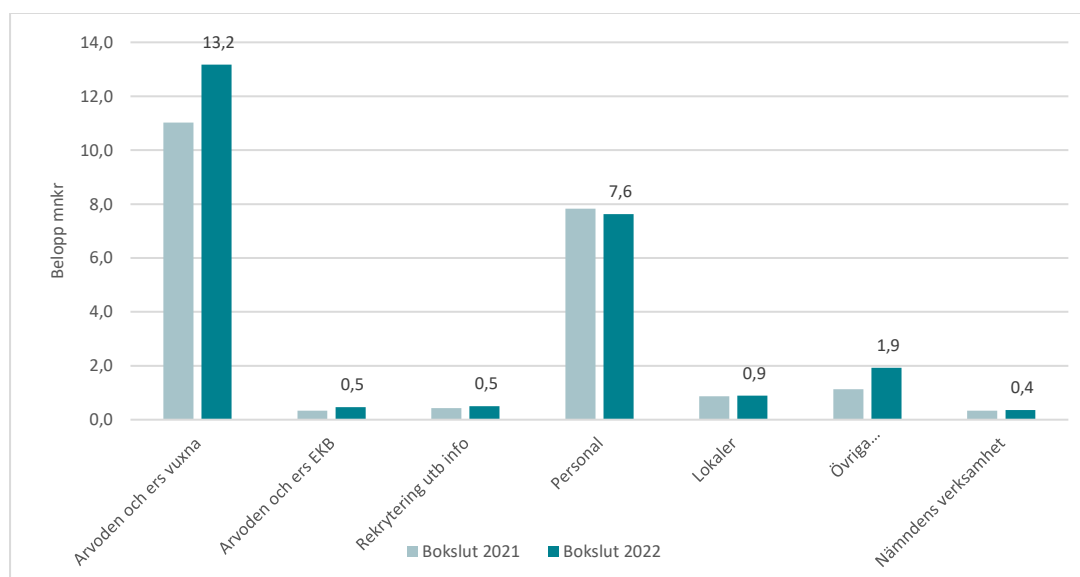

Nämndens intäkter och kostnader 2022 jämfört med 2021

Intäkter

Kostnader

Analys och kommentar

Från diagrammen ovan går att utläsa att de största kostnadsförändringarna för nämnden under 2022 rört arvoden för gode män. Det gäller både för intäkter och kostnader. Att kostnaderna ökat så kraftigt är både ett resultat av nämndens förändrade riktlinjer för arvode samt nytillkomna kostnader för verksamhetsuppdraget hos Leanlink. Dessa faktorer och faktumet att huvudmännen haft en fortsatt hög betalningsförmåga förklarar att även intäkterna för området ökat jämfört med 2021. På kostnadssidan finns även en ökning på övriga kostnader där nämnden betalar en administrativ kostnad (OH) för gemensamma funktioner inom förvaltningen Verksamhetsstöd och service (VSS). Alla verksamheter som tillhör VSS betalar denna OH-kostnad för att finansiera förvaltningens övergripande kostnader.

Ekonomiska tabeller

Resultat 2022

Verksamhet	Bokslut 2022	Budget 2022	Avvikelse	Bokslut 2021
Nämndverksamhet	359	440	81	337
Överförmyndarverksamhet	13 748	15 511	1 763	12 124
Familjerätt och familjerådgivning	2 051	2 108	57	1 896
Flyktingmottagande	284	161	-123	224
Summa nettokostnader, tkr	16 442	18 220	1 778	14 581
<i>varav kostnader</i>	<i>24 929</i>	<i>25 401</i>	<i>472</i>	<i>21 950</i>
<i>varav intäkter</i>	<i>-8 487</i>	<i>-7 181</i>	<i>1 306</i>	<i>-7 369</i>

Analys och kommentar

Överförmyndarnämnden redovisar ett överskott på 1 778 tkr (9,8 %) per den 31 december 2022. Tre av nämndens områden uppvisar positiva avvikelser medan det fjärde redovisar ett underskott. Var och en av de fyra områdena redovisas mer detaljerat nedan.

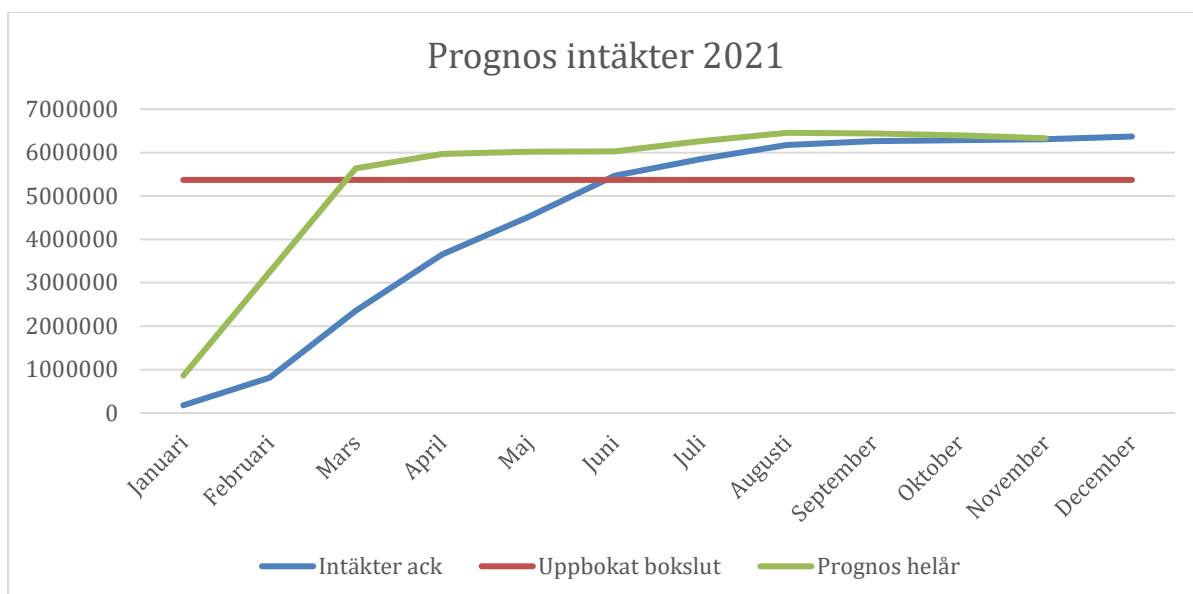
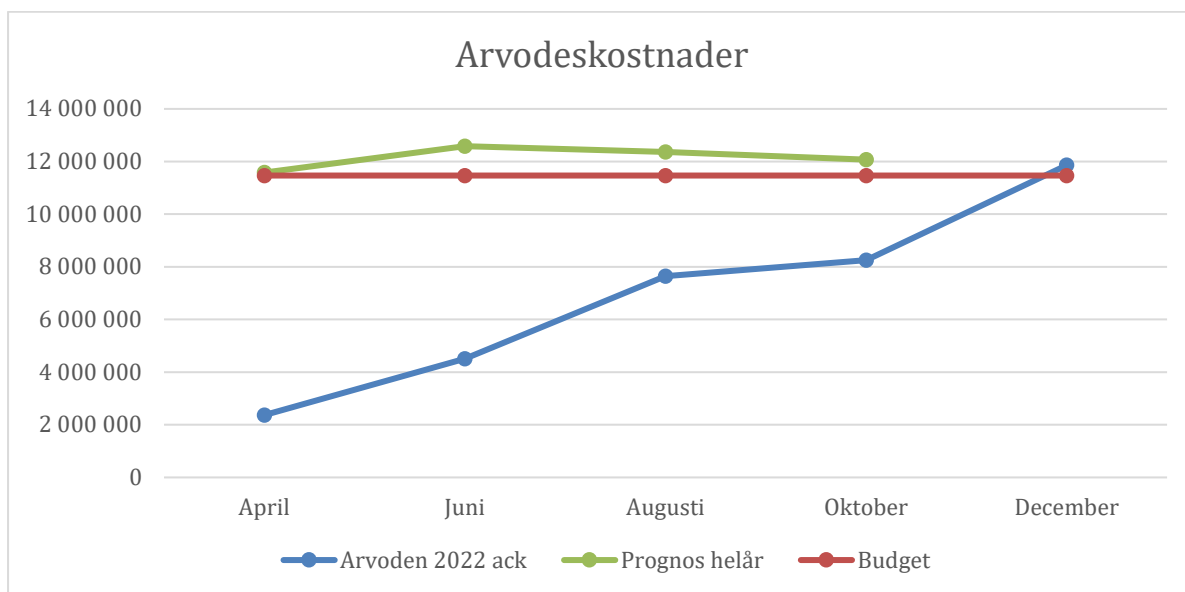
Området **nämndverksamhet** innefattar kostnader för politikerarvoden, sammanträdeskostnader och andra omkostnader som rör de förtroendevalda. Området redovisar vid bokslutet ett överskott på 81 tkr, detta förklaras främst av att arvodeskostnaderna var lägre än budgeterat.

Under området **överförmyndarverksamhet** finns majoriteten av nämndens kostnader. Området täcker arvodeskostnader för gode män, rekryterings- och administrationskostnader för gode män och huvuddelen av kostnaderna för Överförmyndarenheten. Området redovisar ett överskott på 1 763 tkr. Orsakerna till överskottet har tre större förklaringar. Resultatpåverkan från föregående år, verksamhetsuppdraget hos Leanlink och uteblivna implementeringskostnader för nytt verksamhetssystem.

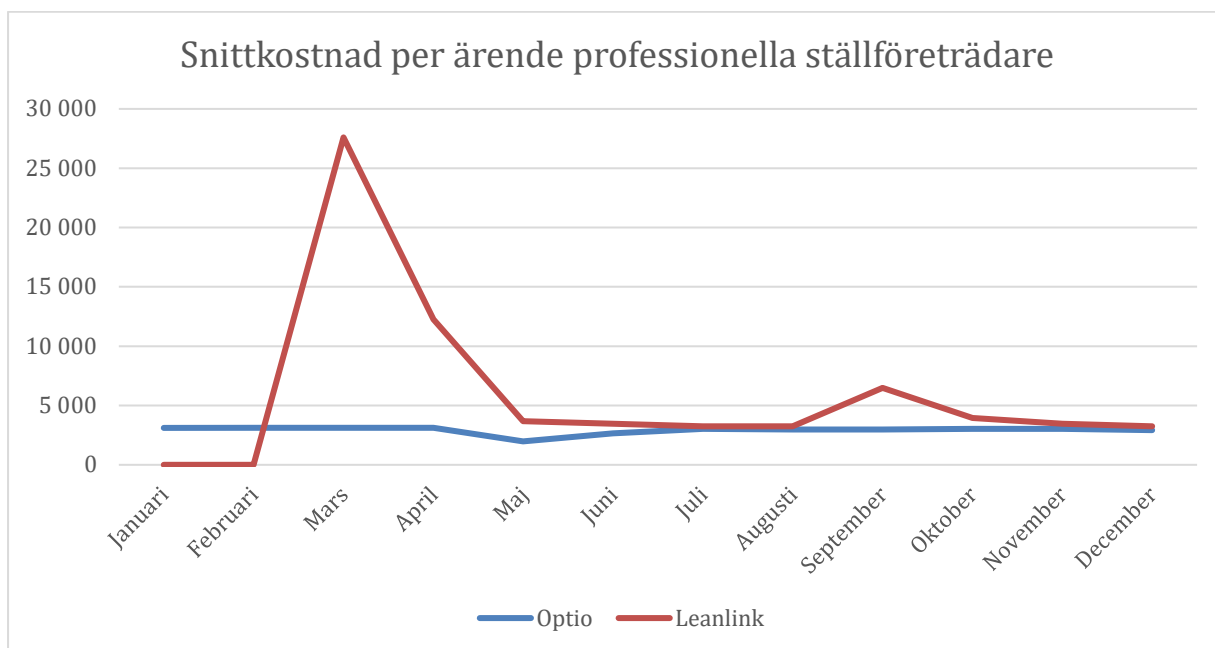
- Resultatpåverkan från föregående år: Vid bokslutet 2021 gjordes antagandet att 57 % av huvudmännen skulle kunna betala arvodeskostnaden, utfallet blev att drygt 61 % kunde göra det. Detta påverkade 2022 års resultat med 445 tkr. Motsvarande antagande för 2022 års arvodeskostnader har satts till 59 %, där förväntas inflationen påverka huvudmännens betalningsförmåga negativt och därför antas en lägre nivå än utfallet 2021. Även detta antagande, att betalningsförmågan hamnar på 59 %, påverkar 2022 års resultat positivt.
- Verksamhetsuppdraget hos Leanlink förväntades kosta nämnden 1 300 tkr men på grund av rekryteringssvårigheter kunde Leanlink inte utföra uppdraget fullt ut och överförmyndarnämnden kompengades för detta.
- Gällande verksamhetssystemet är upphandlingen genomförd under året men implementeringen sker under våren 2023.

Att nämnden redovisar kostnader under området **familjerätt och familjerådgivning** beror på att kostnader för ställföreträdare för minderåriga ska redovisas där. I Linköpings kommun är det knappt några ställföreträdare som tar ut arvode för detta och därför består kostnaderna av rekryterings- och administrationskostnader samt en viss del av Överförmyndarenhetens kostnader. Området redovisar ett överskott på 57 tkr, dessa förklaras främst av att implementeringskostnaden som nämndes i föregående stycke hamnar på kommande års resultat.

Området **Flyktingmottagande** innefattar arvoden och övriga kostnader som rör gode män för EKB. Området redovisar ett underskott på 123 tkr vid bokslutet. Nämnden har aldrig fått medel tilldelade för området och brukar därför redovisa ett underskott. Den vanligaste orsaken till detta rör de uppdrag för ensamkommande barn som placerats i kommunen av sin ankomstkommun. Ibland upprättas avtal med ankomstkommunen om kostnadsersättning och andra gånger uteblir det. De gånger det uteblir uppstår ett underskott för Linköpings kommun och det är vad som orsakade underskottet 2022.

I diagrammen ovan visas arvodeskostnaderna för frivilliga ställföreträdare samt intäkter från huvudmän avseende arvoden 2021. I diagrammet som visar arvodeskostnaderna går det att utläsa att utfallet låg i paritet med prognosen från oktober, något högre än budgeterat men väntat med tanke på arvodshöjningen som skedde under året. I diagrammet som visar intäkterna från huvudmännen syns det att betalningsförmågan varit klart högre än vad som väntades vid bokslutet 2021.

I diagrammet ovan visas en jämförelse för genomsnittlig kostnad per ärende mellan de olika professionella ställföreträdarna. Leanlinks verksamhet startade under februari och hade därför väldigt höga kostnader under uppstarten. Under sommarmånaderna kompenserade Överförmyndarnämnden av Leanlink då de inte kunde leverera sitt uppdrag fullt ut. Under hösten sen har den genomsnittliga kostnaden per ärende för Leanlink närmast sig Optio vilket var tanken med verksamhetsuppdraget. För att uppnå detta helt behöver Leanlink ta sig an mellan 40-50 ärenden och i december var de uppe i 34 ärenden. I december var kostnaden per ärende för Optio 2 917 kr och 3 247 kr per månad för Leanlink.

Uppföljning av mål och inriktning

Målredovisning

I detta avsnitt redovisas nämndens målavstämning som även framgår under avsnittet "Samlad bedömning och analys av ekonomi, verksamhet och personal". Måluppfyllelsen grundas på en sammanvägd bedömning utifrån resultat, förvaltningens verksamhetsplan, nämndindikatorer och andra genomförda eller planerade aktiviteter.

Målområde Medborgare

Nämndmål 1: **Rätt medborgare får rätt stöd**

Med ökad kunskap hos anhöriga, boendepersonal m.fl. kan rätt personer få rätt stöd och insats.

Delvis uppnått

Nämndmålet bedöms delvis uppnått. Bedömningen baseras på det antal deltagare som via personlig kontakt på föreläsningar, mässor m.m. fått del av information. I det uppsatta målvärdet hade även unika besökare på hemsidan uppskattats men på grund av systemändringar har uppgiften inte kunnat hämtas för 2022. Angivet målfärde är därför inte fullständigt och måluppfyllelsen endast bedömas delvis vara uppfyllt. Nedan anges ett urval insatser som bidragit till utveckling inom nämndmålet och det kommunövergripande målet välfärdstjänster med hög kvalitet, tillgänglighet och individen i centrum.

- Utåtriktade informationsinsatser har återigen kunnat genomföras efter pandemin. Vårdpersonal och anhöriga är grupper som främst efterfrågat information men även studenter och intresseföreningar.
- Samtliga handläggare har haft ansvar för kontakten med olika vårdboenden med erbjudande om information. Detta har gett nya kontaktytor och kan fortsätta utvecklas.

Nämndmål 2: **Hållbara ställföreträdarskap med god kompetens**

God kompetens rekryteras, utbildas och bibehålls till frivilliga uppdrag som god man och förvaltare

Uppnått

Nämndmålet har uppnåtts. Bedömningen baseras på antalet personer som deltagit i informations- och utbildningstillfällen under året. I målet har även personer som genomfört självstudier på nätet räknats in. Nedan anges ett urval resultat som bidragit till utveckling inom nämndmålet och det kommunövergripande målet välfärdstjänster med hög kvalitet, tillgänglighet och individen i centrum.

- Alla nya ställföreträdare genomgår en digital utbildning innan uppdrag påbörjas.
- Alla befintliga ställföreträdare bjöds in till en heldagsutbildning under våren. Uppslutningen var god och utvärderingarna gav positiv respons på innehåll och arrangemanget i sig med möjlighet till erfarenhetsutbyte mellan ställföreträdare.
- Samarbete kring fortbildningsinsatser med Linköpings God man och förvaltarförening har skett under året.

Nämndmål 3: **Huvudmännens rätt tas tillvara**

För att inte huvudmännen ska lida rättsförlust ska ställföreträdarnas redovisning granskas skyndsamt utan avkall på noggrannhet och kvalitet.

Uppnått

Nämndmålet har uppnåtts. Bedömningen baseras på andel granskade årsräkningar per den 30 juni. Målet tidigare lades till juni för 2022 och andel granskade årsräkningar uppgick till 91 %. Nedan anges ett urval resultat som bidragit till utveckling inom nämndmålet och det kommunövergripande målet välfärdstjänster med hög kvalitet, tillgänglighet och individen i centrum.

- Rutiner för att granska med både kvalitet och effektivitet har arbetats fram på Överförmyndarenheten och funnits som stöd för planering av arbetet individuellt och i grupp.

- God kunskap om ställföreträdarna finns i arbetslaget utifrån löpande kontakter under året.
- Övertidsarbete har använts under granskningsperioden för att uppnå målet.

Målområde Verksamhet

Nämndmål 4: **Ökad digital hantering av handlingar**

Handlägningsprocessen baseras på underlag i fysisk form. Med ökad digitalisering kan svarstider förkortas och handlägningsprocesser effektiviseras

Uppnått

Nämndmålet har uppnåtts. Bedömningen baseras på användandet av tre utvalda e-tjänster som följts under de senaste åren. Två av e-tjänsterna, redogörelse i uppdrag som god man till ensamkommande barn samt intresseanmälan för att bli god man har under året till övervägande del kommit in via e-tjänst. Däremot har handlingar i ärenden kopplat till omprövning av förvaltare fortsatt komma in via fysisk post till stor del. Sammantaget har e-tjänsterna nyttjats i större utsträckning och det finns förutsättningar att fortsätta arbetet framåt.

- Efterfrågan bland ställföreträdarna om att kunna sköta sina uppdrag digitalt ökar.
- Både ställföreträdare och tjänstepersoner ökar sin digitala mognad allt mer.

Uppföljning av nämndens verksamhet

Överförmyndarverksamheten bygger på att medborgare tar på sig uppdrag som god man och förvaltare. Under 2022 lämnade 159 personer en intresseanmälan om att bli god man. Det var ett 15-tal fler kvinnor än män och nästan hälften var anhörig eller vän till en person i behov av ställföreträdare. Vid årets utgång hade drygt 40 personer förordnats medan ca 50 återtagit sin intresseanmälan eller inte bedömts lämpliga. Det finns alltså ett ständigt behov av inflöde för att kunna täcka behovet av nya uppdrag i kombination med de ställföreträdare som önskar bli utbytt. Under 2022 genomfördes 120 byten vilket är avsevärt fler än tidigare år.

Samarbete kring rekryteringen har skett tillsammans med Frivilligcentrum som arbetar med rekrytering till alla kommunens lagreglerade, frivilliga uppdrag. Marknadsföringsinsatser har skett via gratis-tidningar, sociala medier, tv-monitorer i mataffärer och reklampelare runt om i staden.

Utöver frivilliguppdragen har ett nytt verksamhetsuppdrag getts till Leanlink genom beslut i kommunstyrelsen. Syftet är att kunna säkerställa att alla huvudmän som är i behov av en ställföreträdare kan få det. Under året har verksamheten startat med två professionella ställföreträdare. Den beräknade kapaciteten på 40-50 ärenden har dock inte kunnat uppfyllas under uppstartsfasen men arbete pågår för att utveckla verksamheten.

Upphandlingsplan

Upphandling av verksamhetssystem för intern handläggning och e-tjänster för ställföreträdare har genomförts under året efter att ha blivit framflyttat från tidigare år. Anpassningar pågår och systemet beräknas tas i bruk under 2023.

Internkontroll

Nämnden har under mandatperioden haft två utsedda ledamöter som deltagit i internkontrollarbetet tillsammans med tjänstepersoner. Utifrån genomförd risk- och väsentlighetsanalys valdes fyra kontrollmoment ut för 2022:

- Genomlysning av ledtider i samband med ansökan om ställföreträdarskap
- Granskning av ansökan och beslut vid särskilt förordnad vårdnadshavare/förmyndares ansökan om uttag från spärrat konto
- Stickprov av bedömning och beslut av arvodesnivå i de mer komplicerade uppdragen
- Reflektion kring kollegial växling av ärenden i samband med granskning av årsräkningar.

Kontrollmomenten har genomförts genom stickprovskontroller vid ett par tillfällen under året och där efter redovisats för nämnden. Slutsatserna kommer att tas med i verksamhetsplaneringen för 2023

och hanteras bland annat vid tematräffar på enheten och genom utökad samverkan med externa aktörer.

Överförmyndarnämndens förståelse för internkontrollarbetet har fördjupats genom den informationsinsats som revisionen gjorde i samband med besök hos nämnden under året.

Verksamhet som utförs av privat utförare

Under året har antalet huvudmän med en professionell ställföreträdare förmedlad via privat företag varierat mellan 4-7 personer. Grunden för att anlita en professionell ställföreträdare är att uppdraget är av komplicerad art och inte lämpar sig för en frivillig ställföreträdare. Nämnden har fattat beslut om att arvodet i dessa ärenden betalas av huvudmannen upp till den kostnadsnivå som motsvarar arvodet för en frivillig god man och att mellanskillnaden bekostas av nämnden. Professionella ställföreträdare har personliga förordnanden och redovisar på samma sätt och står under samma tillsyn som frivilliga ställföreträdare.

Volymtal, personalstatistik och nämndindikatorer

Senast tillgängligt utfall redovisas för volymtal och nämndens nämndindikatorer. All individbaserad statistik ska vara uppdelad efter kön om det inte finns särskilda skäl mot detta.

Volymutveckling

Basuppdrag (volymmått)	2018	2019	2020	2021	2022
Antal pågående ärenden 31/12					
Godmanskap enligt kapitel 11 § 1 – § 4 föräldrabalken	896	902	945	989	1 011
Förvaltarskap enligt kapitel 11 § 7 föräldrabalken	113	118	109	109	108
Förmyndarskap (legala och förordnade förmyndare)	487	505	547	534	547
Ensamkommande barn (godmanskap och förordnad förmyndare)	75	46	23	18	29
Ärenden under avslutande	111	33	41	51	43
Antal gode män och förvaltare	560	544	537	543	545
Antal förordnade förmyndare	i.u.	i.u.	48	50	51

Kommentar

Det totala antalet godmanskap fortsätter att öka medan antalet förvaltarskap har varit förhållandevis konstant över tid. Det är tingsrätten som till övervägande del fattar beslut om godmanskap och förvaltarskap och nämnden kan inte påverka ärendemängden utan yttrar sig och påtalar möjligheter till mindre ingripande åtgärder i de fall det är möjligt i det enskilda ärendet. Den demografiska utvecklingen med ökande antal personer över 80 år talar för en fortsatt ökning av antalet ärenden.

Även antal förmyndarskap (legala och förordnade förmyndare för omyndiga) har också ökat de senaste åren. Detta innebär ökad arbetsmängd men ger inte någon större effekt på ekonomin då den största gruppen är legala förmyndare (föräldrar) som inte uppbär arvode.

Ställföreträdarskap för ensamkommande barn har ökat under 2022 och ligger i nivå med 2019.

Antal gode män och förvaltare har de senaste åren legat runt 540 personer samtidigt som antalet uppdrag ökat. I kombination med att fler vill bli avlösta göra att rekryteringsbehovet är kontinuerligt och fortsatt högt.

Personal

Personal	2018	2019	2020	2021	2022
Antal tillsvidare anställda	14	14	14	14	14

Kommentar

Under 2022 har beslut fattats om en ny organisation i syfte att säkerställa kontinuitet och minska sårbarheten. En ny yrkesroll som utredningsspecialist har ersatt tidigare juristfunktion och rekrytering har skett under hösten.

Nämndindikatorer

Målområde: Medborgare

Kommunövergripande mål: Välfärdstjänster med hög kvalitet, tillgänglighet och individen i centrum

Nämndmål	Mål uppnått	Nämndindikator	2020	2021	2022	Målvärde
Rätt medborgare får rätt stöd <i>Med ökad kunskap hos anhöriga, boendepersonal m.fl. kan rätt personer få rätt stöd och insats.</i>	Delvis*	Antal personer som tar del av information kring gode män och förvaltare	268	507	252	550
Hållbara ställföreträdarskap med god kompetens <i>God kompetens rekryteras, utbildas och bibehålls till frivilliga uppdrag som god man och förvaltare</i>	Ja	Antal deltagare som tar del av utbildningsinsats	285	242	385	250
Huvudmännens rätt tas tillvara <i>För att inte huvudmännen ska lida rättsförlust ska ställföreträdarnas redovisning granskas skyndsamt utan avkall på noggrannhet och kvalitet</i>	Ja	Andel granskade per den 30 juni	87 %	-	91 %	90 %

Målområde: Verksamhet

Kommunövergripande mål: Effektiv organisation med goda resultat

Nämndmål	Mål uppnått	Nämndindikator	2020	2021	2022	Målvärde
Ökad digital hantering av handlingar <i>Handlägningsprocessen baseras på underlag i fysisk form. Med ökad digitalisering kan svarstider förkortas och handlägningsprocesser effektiviseras</i>	Ja	Andel insända handlingar via specifika e-tjänster.	50 %	56 %	65 %	60 %

Kommentar

På grund av byte av statistikverktyg har inte uppgifter kunnat hämtas för unika besök på hemsidans information om gode män och förvaltare. En uppskattad siffra för detta finns med i målsättningen 550 personer som tar del av allmän information. I den redovisade siffran finns endast deltagare vid muntliga föreläsningar, mässor m.m.

Revisorerna i Linköpings kommun

Till kommunfullmäktige i Linköping
Organisationsnummer 212000-0449

Revisionsberättelse för överförmyndarnämnden år 2022

Vi, av fullmäktige utsedda revisorer, har granskat den verksamhet som bedrivits i överförmyndarnämnden för verksamhetsåret 2022.

Nämnden ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande mål, beslut och riktlinjer samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. De ansvarar också för att det finns en tillräcklig intern kontroll i verksamheten och återredovisning till fullmäktige.

Revisorerna ansvarar för att granska verksamhet och intern kontroll samt att pröva om verksamheten bedrivits enligt fullmäktiges uppdrag och mål samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt kommunallagen, god revisionsred i kommunal verksamhet och kommunens revisionsreglemente. Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som framgår av bilaga "Sakkunnigas rapporter" för att ge rimlig grund för bedömning och ansvarsprövning.

Överförmyndarnämnden redovisar att tre av fyra mål är uppfyllda och ett mål är delvis uppfyllt. Vi delar nämndens bedömning.

Nämnden redovisar ett överskott på 1,8 mnkr jämfört med budget.

Den interna kontrollen hänförlig till nämndens förvaltning har delvis varit tillräcklig under år 2022. Vi noterar att de förtroendevalda kan involveras i större utsträckning i samband med riskanalyserna samt att formerna för utvärderingen av den interna kontrollen kan vidareutvecklas.

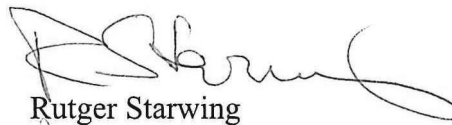
Vi bedömer sammantaget att överförmyndarnämnden i allt väsentligt har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Vi bedömer att överförmyndarnämndens interna kontroll inom granskade områden har varit tillräcklig.

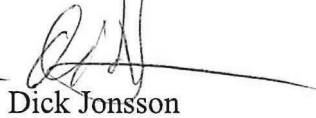
Vi tillstyrker att fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för överförmyndarnämnden och för enskilda ledamöter i nämnden.

Linköping den 13 mars 2023

Gunnel Öman Genneback

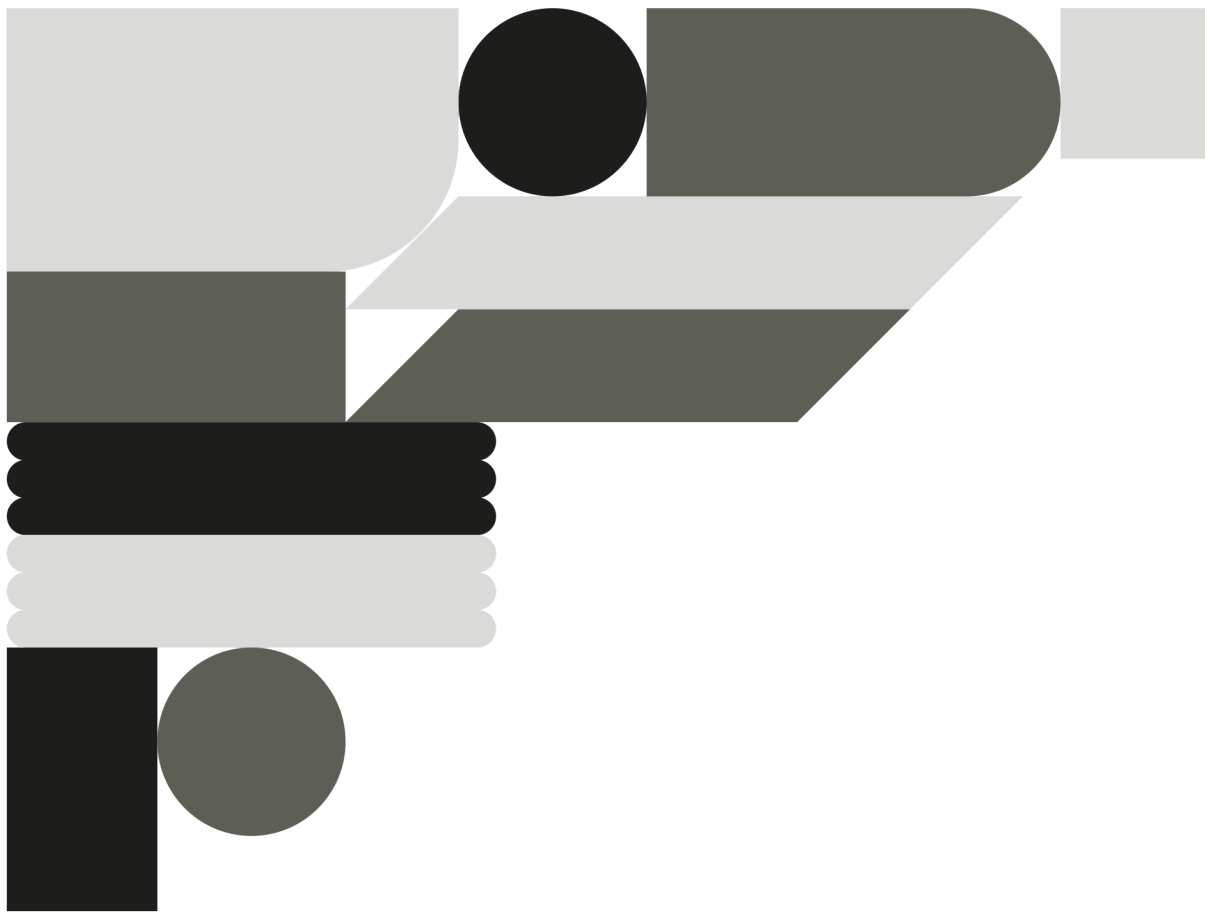

Rutger Starwing

Margareta Ossbahr

Dick Jonsson

Dick Svensson

Bilaga Sakkunnigas rapporter:
Grundläggande granskning

Rapport – grundläggande granskning

Överförmyndarnämnden

Diarienummer:
Datum:
Handläggare:
Organisation:

Innehåll

Inledning	3
Bakgrund	4
Syfte och Revisionsfrågor	4
Revisionskriterier	5
Metod och avgränsning	5
Iakttagelser löpande verksamhet	5
Nämndens styrning och kontroll av verksamheten	5
Nämndens styrning och kontroll av ekonomin	6
Iakttagelser nämndens redovisning av utförd verksamhet	7
Bedömning	7
Intern kontroll	8
Sammanfattande bedömning	10
Övriga iakttagelser och risker	10
Bilaga nämndens måluppfyllelse	11

Inledning

Bakgrund

Av kommunallagen och god revisionssed följer att revisorerna årligen ska granska alla styrelser och nämnder. Styrelsen och nämnderna ska förvalta och genomföra verksamheten i enlighet med fullmäktiges uppdrag, lagar och föreskrifter. För att fullgöra uppdraget måste respektive organ bygga upp system och rutiner för styrning, uppföljning, kontroll och rapportering samt säkerställa att dessa rutiner tillämpas på avsett sätt. En bristfällig styrning och kontroll kan riskera att verksamheten inte bedrivs och utvecklas på avsett sätt.

Vi har på uppdrag av revisorerna i Linköpings kommun grundläggande granskat överförmyndarnämnden.

Denna rapport är en sammanställning av de sakkunnigas grundläggande granskning 2022.

Granskningen har utförts av Linn Bergman och Lena Salomon, PwC.

Syfte och Revisionsfrågor

Granskningens syfte är att översiktligt bedöma måluppfyllelsen samt om kommunstyrelsen/nämnderna har en ändamålsenlig styrning, ledning, uppföljning och kontroll av verksamheten och ekonomi.

Följande frågor ska besvaras:

1. Har nämnden/styrelsen följt upp och rapporterat verksamhetens resultat och beslutat om åtgärder vid avvikelser?
2. Har nämnden/styrelsen följt upp och rapporterat verksamhetens ekonomi och beslutat om åtgärder vid avvikelser?
3. Har nämnden/styrelsen till kommunfullmäktige redovisat en ändamålsenlig verksamhet utifrån reglemente och kommunens budget?
4. Internkontroll
 - a. Har kommunstyrelsen en tillräcklig systematisk uppsikt enligt 6 kap 1§?
 - b. Har nämnden beslutat om en internkontrollplan?
 - c. Har nämnden tagit del av en riskanalys som underlag för kontroller eller riskhantering inom väsentliga områden?
 - d. Har riskanalysen utgått från mål och lagar och regler?
 - e. Är roller och ansvar för den interna kontrollen mellan nämnd och förvaltning tydlig?
 - f. Utvärderas den interna kontrollen i syfte att säkerställa att den fungerar och tar nämnden/styrelsen del av utvärderingen?
 - g. Har nämnden följt upp internkontrollarbetet och hanterat avvikelser?

Revisionskriterier

De bedömningsgrunder som använts i granskningen som utgångspunkt för analys, slutsatser och bedömningar bygger på följande lagstiftning och kommunens styrdokument:

- Kommunallag (2017:725).
- Linköpings kommuns reglemente, fastställt av kommunfullmäktige.
- Linköpings kommuns budget för 2022 med plan för 2023-2025.

Metod och avgränsning

Granskningen är översiktlig och behandlar främst styrning mot mål, nämndens systematiska arbete med intern styrning och kontroll samt nämndens måluppfyllelse och budgetföljsamhet vid årets slut. Granskningen av intern kontroll avser nämndens internkontrollplan som ska tas fram enligt reglementet. Avrapportering sker med fokus på avvikelser.

Granskning har skett av nämndens internbudget och verksamhetsplan 2022, delårsrapport per augusti 2022 och verksamhetsberättelse för 2022. Vidare har vi tagit del av uppföljningar av ekonomi och verksamhet samt nämndens handlingar och protokoll. Rapportering av revisionsfråga 1 och 2 lämnades i oktober 2022.

Iakttagelser löpande verksamhet

Nämndens styrning och kontroll av verksamheten

Har överförmyndarnämnden följt upp och rapporterat verksamhetens resultat och beslutat om åtgärder vid avvikelser?

Nämnden har följt verksamheten i två delårsrapporter, en per sista mars och en per sista augusti. I delårsrapporterna sker uppföljning av alla delar enligt internbudgeten. Delårsrapporten per den sista mars lämnas inte till kommunfullmäktige.

Nedan lämnas de iakttagelser som gjorts utifrån delårsrapporten per den 31 augusti, som lämnas till kommunfullmäktige.

Överförmyndarnämnden har i internbudgeten angivit fyra mål och ett strategiskt utvecklingsuppdrag i enlighet med kommunfullmäktiges budget för 2022. Vi noterar att flera av kommunfullmäktiges strategiska utvecklingsuppdrag saknas i nämndens internbudget. För varje mål i internbudgeten finns mätbara nämndindikatorer och målvärden för 2022. Mål och indikatorer för målområdet medarbetare fastställs av kommunstyrelsen.

I bilaga till internbudgeten redovisar förvaltningen en verksamhetsplan som beskriver de aktiviteter som krävs för att uppfylla nämndmålen. Aktiviteter för att uppfylla strategiska utvecklingsuppdrag saknas.

I delårsrapportern per augusti bedömer nämnden att två mål uppnås och att två mål delvis uppnås vid årets slut. Nämndens bedömning utgår från att genomförda och pågående

aktiviteter bidrar till måluppfyllelsen. Bedömningen är i enlighet med de instruktioner nämnden erhållit av kommunledningsförvaltningen. Se bilaga nämndens måluppfyllelse.

Överförmyndarnämnden har i delårsrapporten per augusti inte följt upp de strategiska utvecklingsuppgifterna enligt kommunfullmäktiges budget.

Bedömning

Har överförmyndarnämnden följt upp och rapporterat verksamhetens resultat och beslutat om åtgärder vid avvikelser?

Nämnden har följt upp och rapporterat verksamhetens resultat. Några större avvikelser som kräver åtgärder har inte iakttagits. Vi noterar att uppföljning av de kommungemensamma strategiska utvecklingsområdena saknas. Vid avstämning med enheten beskrivs att flera av kommungemensamma målen inte finns medtagna utifrån att verksamheten är strikt lagstyrd och i flera fall inte bedömts som relevanta.

Nämndens styrning och kontroll av ekonomin

Har överförmyndarnämnden följt upp och rapporterat verksamhetens ekonomi och beslutat om åtgärder vid avvikelser?

Nämnden har följt verksamhet och ekonomi i månadsrapporter och i två delårsrapporter, en per sista mars och en per sista augusti.

Nämnden redovisar i delårsrapporten per sista augusti ett överskott på 357 tkr jämfört med budget. Nämndens helårsprognos visar på ett överskott på 465 tkr. Överskottet beskrivs främst bero på att betalningsförmågan hos huvudmännen har varit högre än vad som räknades med i budgetarbetet.

Bedömning

Har nämnden/styrelsen följt upp och rapporterat verksamhetens ekonomi och beslutat om åtgärder vid avvikelser?

Överförmyndarnämnden har följt upp och rapporterat verksamhetens ekonomi. Några större avvikelser som kräver åtgärder har inte iakttagits.

lakttagelser nämndens redovisning av utförd verksamhet

Har nämnden till kommunfullmäktige redovisat en ändamålsenlig verksamhet utifrån reglemente och kommunens budget?

Nämnden redogör för måluppfyllelsen i verksamhetsberättelsen. Nämndens bedömning utgår från nämndens indikatorer och att genomförda och pågående aktiviteter bidrar till måluppfyllelsen. En beskrivning av grunden för nämndens bedömning lämnas för alla mål.

Nämnden har följt upp och redovisat utfallet av intenbudgetens indikatorer.

Överförmyndarnämnden har i verksamhetsberättelsen inte följt upp de kommungemensamma strategiska utvecklingsuppdragen som erhöles i kommunfullmäktiges budget.

Förvaltningen har följt upp verksamhetsplanen och lämnat den till nämnden. Samtliga aktiviteter följs upp och majoriteten av dem är enligt uppföljning av verksamhetsplanen genomförda. En aktivitet är pausad och två kvarstår.

I verksamhetsberättelsen bedömer nämnden tre mål som uppnådda och ett mål som delvis uppnått. Se bilaga nämndens måluppfyllelse.

Nämnden redovisar ett positivt resultat på 1 778 tkr jämfört med budget.

Bedömning

Har nämnden/styrelsen till kommunfullmäktige redovisat en ändamålsenlig verksamhet utifrån reglemente och kommunens budget?

Nämnden har i allt väsentligt redovisat en ändamålsenlig verksamhet utifrån reglemente och kommunens budget.

Bedömningen grundar sig på följande

Vi delar nämndens bedömning att tre mål är uppnådda och att ett mål är delvis uppnått.

Nämndens måluppfyllelse bedöms som tillräcklig.

Vi har utgått kommunens generella utgångspunkter av måluppfyllelsen i vår bedömning av måluppfyllelsen:

- när 75-100% av nämndmålen är uppfyllda är måluppfyllelsen tillräcklig
- när 50-74% av nämndmålen är delvis uppfyllda är måluppfyllelsen delvis tillräcklig
- när 0-49% av nämndmålen förväntas/är ej uppfyllda är måluppfyllelsen inte tillräcklig

Nämnden redovisar ett positivt resultat på 1 778 tkr jämfört med budget.

Intern kontroll

Revisionsfråga	Bedömning	Iakttagelse
Har nämnden beslutat om en internkontrollplan?	Ja	Internkontrollplan för 2022 beslutas 2021-10-20 § 112.
Har nämnden tagit del av en riskanalys som underlag för kontroller eller riskhantering inom väsentliga områden?	Delvis	Vid avstämning med förvaltningens internkontrollsamordnare anges att hela nämnden inte tagit del av riskanalys för 2022. Vid presidiesammanträde i oktober 2021 gjordes dock en genomgång av risker som sedan låg till grund för internkontrollplanen 2022. Nämnden beskrivs ha insyn i överförmyndarenhetens planering och uppföljning.
Har riskanalysen utgått från mål och lagar och regler?	Ja	I kommunens handbok för riskanalys anges att risker ska tas fram och bedömas med riskvärde. För att bedöma risker ska perspektiven sannolikhet och konsekvens värderas på en skala 1-4. Riskvärdet anger riskens storlek i relation till andra identifierade risker. De risker som har höga riskvärden eller prioriteras högt av annat skäl läggs in i en riskbruttolista. Riskbruttolistan är ett underlag och stöd vid prioritering till vilka kontroller som ska ligga med i förvaltningens internkontrollplan. Nämnden har inför 2022 genomfört och dokumenterat en väsentlighets- och riskanalys.
Är roller och ansvar för den interna kontrollen mellan nämnd och förvaltning tydlig?	Ja	Förvaltningen har en internkontrollorganisation där roller och ansvar är tydligt beskrivna. För överförmyndarnämnden säkerställs det gemensamma arbete med intern kontroll av nämndens vice ordförande och en ledamot. I övrigt samverkar förvaltningen med förtroendevalda i olika sakfrågor, där förvaltningens tjänstepersoner ofta agerar som sakkunniga. I samband med dessa tillfällen ges också de förtroendevalda insyn i förvaltningens inre arbete.
Utvärderas den interna kontrollen i syfte att säkerställa att den fungerar och	Delvis	Utvärdering av intern kontroll genomförs genom internkontrollrapport som är bilaga till verksamhetsberättelsen. Redovisning sker av samtliga kontrollområden i form av rubrikerna kontrollmoment, kontrollmetod, resultat av kontroll samt åtgärd. Av

<p>tar nämnden/styrelsen del av utvärderingen?</p>		<p>rapporteringen kan vi dock inte utläsa om kontrollerna påvisat avvikelser eller om åtgärder vidtagits.</p>
<p>Har nämnden följt upp internkontrollarbetet och hanterat avvikelser?</p>	<p>Delvis</p>	<p>Uppföljning görs som en del av delårsrapporter per mars och augusti samt i internkontrollrapporten som är en bilaga till verksamhetsberättelsen. Vi kan av rapporteringen inte utläsa om det funnits behov av åtgärder eller om åtgärder vidtagits av nämnden.</p>

Sammanfattande bedömning

Vår sammanfattande bedömning utifrån granskningens syfte är att nämnden har en ändamålsenlig styrning, ledning, uppföljning och kontroll av verksamheten och ekonomi.

Vår bedömning utgår från följande:

- **Löpande styrning, ledning och kontroll, revisionsfråga 1 och 2:** Nämndens löpande styrning, ledning och kontroll har i allt väsentligt skett på ett ändamålsenligt sätt under år 2022.
- **Måluppfyllelse och budgetföljsamhet, revisionsfråga 3:** Nämndens förvaltning har fullgjorts på ett ändamålsenligt sätt under år 2022. Förvaltningen har skett på ett från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt under år 2022.
- **Systematisk Intern Kontroll, revisionsfråga 4:** Den interna kontrollen hänförlig till nämndens förvaltning har delvis varit tillräcklig under år 2022.

Övriga iakttagelser och risker

En utmaning som nämnden lyfter är att incitamentet till ideellt arbete minskar. För att möta risken har nämnden höljt arvodet till ställföreträdare under denna mandatperiod för att öka incitamentet, men de ser en utmaning med rekrytering framöver.

Bilaga nämndens måluppfyllelse

Kommunfullmäktige har inom varje målområde beslutat om kommungemensamma och nämndspecifika uppdrag. I tabellen nedan redovisas nämndens prognostiserade måluppfyllelse i delårsrapporten samt måluppfyllelse 2022.

Nämndens måluppfyllelse	Nämndens måluppfyllelse 2022.08.31	Nämndens måluppfyllelse 2022.12.31
Rätt medborgare får rätt stöd	Delvis uppfyllt	Delvis uppfyllt
Hållbara ställföreträdarskap med god kompetens	Delvis uppfyllt	Uppfyllt
Huvudmännens rätt tas tillvara	Uppfylls	Uppfyllt
Ökad digital hantering av handlingar	Uppfylls	Uppfyllt